

VIRTUAALIYMPÄRISTÖN KÄYTTÖMAHDOLLISUUDET GRADUOHJAUKSESSA

- Joensuun yliopiston Graduttajan esittely -

Jani Lemmetyinen
Pasi Liimatta
Joensuun yliopisto
Opetusteknologiakeskus

VVYOP'04
23.3.2004

Graduttaja

- Joensuun yliopiston gradusivusto

Tervetuloa Graduttajaan! Sivustoon on koottu kattava valikoima **gradu**jen tekoon ja **tutkimustyöhön** sekä **gradu**jen **ohjaamiseen** liittyvää materiaalia ja linkkejä. Sivuille kehitetään jatkossa myös erilaisia harjoituksia ja työvälineitä.

- [Opiskelijan Graduttaja](#)
- [Ohjaajan Graduttaja](#)

Graduttajaa kehitetään yhdessä Joensuun yliopiston graduohjaajien ja opiskelijoitten kanssa. Kehitystyöstä johtuen sivuston ulkoasussa, sisällössä ja toiminnassa tapahtuu ajoittain muutoksia. Toivomme että antaisit meille palautetta sivustosta joko [käyttäjäkyselyn](#) tai [palautelomakkeen](#) avulla. Voit lähettää meille kommenttejasi myös [sähköpostilla](#).

- [Graduttajan etusivulle](#)
- [Ohjeita](#)
- [Opiskelijan Graduttaja](#)
- [Ohjaajan Graduttaja](#)
- [Käyttäjäkysely](#)
- [Tekijät ja palaute](#)
- [Sanasto](#)

Gradunteon haasteet ja ongelmat

- gradunteon ongelmat ennen kaikkea prosessiongelmiä, jotka ovat yhteisiä kaikille tieteenaloille
- ongelmien ratkaisemisessa metataitojen merkitys on olennainen
  - esim. tutkimusprosessin vaiheitten hahmottaminen ja ajankäytön suunnittelu
- graduprosessin ongelmakohtia ovat mm.
  - aiheen valinta ja rajaaminen
  - analyysimenetelmien oppiminen ja soveltaminen
  - aikataulutuksen suunnittelu
  - teoriataustan kehittäminen
- perinteisten seminaaritalanteiden ongelmina ovat puolestaan mm. suomalaisille tyypillinen puhearkuus ja vähäiset keskusteluvalmiudet

Lähteet: Ekholm-Heinisuo (2002); Hakala (1995, 1996); Laurinen (1996)

Laadukkaan graduohjauksen kriteereitä

- laadukas ohjaus
  - auttaa opiskelijaa selviämään ongelmavaiheiden ylitse
  - tukee opiskelijan tieteellisen ajattelun kehittymistä
  - seuraa tutkielmaprosessin vaiheita → ohjaajan rooli ja työskentelytavat vaihtelevat prosessin eri vaiheissa
- ohjauksen yhtenä tavoitteena oltava gradunteon liittyminen luontevasti muihin opintoihin (esim. metodiopinnot)
- ohjaajan tulee olla paitsi tieteenalansa asiantuntija niin myöskin ohjauksen asiantuntija
  - toimiva vuorovaikutus: opiskelija ja ohjaaja ”puhuvat samaa kieltä”

Lähteet: Hakala (1995, 1996)

Virtuaalisen graduohjauksen mahdollisuuksia

1. Materiaalipankki

- proseminaarien ja seminaarien oheismateriaalit
- metodikurssien aineistot (tutkimusmenetelmät, kirjoittaminen)
- itseopiskeluun gradunteon aikana
- nopea täsmäapu gradunteon ongelmavaiheissa

2. Ohjaajien resurssi

- ohjaukokemusten ja hyvien käytäntöjen vaihto
- tukee aloittelevien ohjaajien ohjauksen ammattitaidon kehittymistä
- rutiinitehtävien siirtäminen verkkoon säästää ohjaajan aikaa ja vaivaa

3. Vuorovaikutuksen väline

- virtuaalinen seminaari, keskustelualueet
- mahdollistaa opiskelijoiden vertaistuen
- apuna, jos opiskelija on muuttanut eri paikkakunnalle tai siirtynyt työelämään tai jos ohjaaja vaihtuu
- kehittää palautteen antamisen ja vastaanottamisen taitoja
- apuna puhearkuusongelmaan

Graduttaja – Joensuun yliopiston opinnäytetyöportaali

- kehittämishankkeen vaiheet -

- suunnittelu aloitettiin keväällä 2003
- graduohjaajien tarvekartoitus keväällä 2003
- huomio ”roikkujen” auttamiseen
- ohjausympäristön paperimallit tieteenalaryhmittäin
- portaalin perustaminen keväällä 2003
- sisällöntuotanto syksyllä 2003
- käytettävyyden arviointi syksyllä 2003
- esittely- ja koulutustilaisuudet yliopiston laitoksilla 2003 - 2004

Graduttaja – Joensuun yliopiston opinnäytetyöportaali

- ominaisuuksia ja tekniikkaa -

- avoimuus ja helppokäyttöisyys
  - selainpohjainen
  - avoin kaikille opiskelijoille ja ohjaajille
  - ympäristön käytettävyyteen kiinnitetty paljon huomiota
- hajautettu sisällöntuotanto ja helppo päivitettävyys
  - ohjausympäristö on helposti muokattavissa eri yliopistojen, tiedekuntien, laitoksien ja ohjaajien tarpeiden mukaiseksi
  - ympäristö sisältää dokumenttien tekoon ja linkittämiseen tarvittavat työvälineet → esim. laitosten ja graduohjaajien on helppo tuottaa ja päivittää omaa ohjausmateriaaliaan portaalissa
- Graduttajan tekniikka on tuotettu Virtuaaliyliopiston Joensuun paikallisportaali -hankkeessa

Graduttaja – Joensuun yliopiston opinnäytetyöportaali

- käyttötapoja -

- opiskelijoiden itseopiskelumateriaalina
- seminaarien, viestinnän kurssien, metodiopintojen jne. oheis- ja tukimateriaalina
- tiedonhaun apuvälineenä
- ohjaajien resurssina ja itsearvioinnin välineenä
- helpottaa graduohjaajan työtä rutiinien ja neuvonnan osalta
- portaalin osoite: <http://graduttaja.joensuu.fi/>

Graduttaja – Joensuun yliopiston opinnäytetyöportaali

- käytön seuranta ja kehittäminen -

- tilanne alkuvuodesta 2004:
  - käyttäjiä noin 100 - 140 / vrk
  - portaalin käyttö on kaksinkertaistunut neljässä kuukaudessa
  - sivusto linkitetty noin 20 eri sivulle tai portaaliin
  - yhteistyötä 2003 - 2004 mm. JoY:n historian, maantieteen ja oikeustieteen laitosten (Walmiiksi Wiidessä Wuodessa -hanke) sekä opiskelijapalveluitten (Gradutalli-hanke) kanssa
- laitoskohtaisten profiilien luominen (JoY:n historian laitos)
- harjoitusten ja työkalujen kehittäminen
- yhteistyö OVI-hankkeen kanssa (<http://www.virtuaaliyliopisto.fi/ovi>)

Opinnäytetöiden virtuaalinen ohjausympäristö verkostohankkeena

- Hankkeen sisältö
  - virtuaaliohjausympäristön kehittäminen yliopistojen (laitosten) tarpeisiin perustuen yhteissuunnitteluna
  - ympäristön muunneltavuus ja profilointi tarvittaessa kullekin käyttäjälle (sisältö, ulkoasu, nimi jne.)
  - harjoitusten ja työkalujen kehittäminen
  - ympäristö ei ole sidottu mihinkään alustaan, eikä erillisiä ohjelmistohankintoja tarvita sen käyttämiseen
  - resursoidut paikalliskoordinaattorit yliopistoissa tukihenkilöinä
  - ei korvaamaan vaan täydentämään perinteistä graduohjausta

- Hankkeen aikataulu
  - suunniteltu toteutettavaksi 2005 - 2006
  - rahoitusesitys saatu OPM:ltä
  - seminaari / workshop jo viimeistään alkusyksyllä 2004

Opinnäytetöiden virtuaalinen ohjausympäristö verkostohankkeena

- Työnjako
  - OPTEK / JoY: koordinointi, tekniset ratkaisut, koulutus (paikalliskoordinaattorit)
  - laitokset / yliopistot: omien ohjausmateriaalien tuottaminen, suunnittelu, pilotointi
  - muut yhteisöt: suunnittelu, sisällöntuotanto (esim. elämänhallinta, henkinen jaksaminen)

- Yhteystiedot
  - johtaja, prof. Marja Kallonen-Rönkkö, marja.kallonen-ronkko@joensuu.fi
  - suunnittelija Jani Lemmetyinen, jani.lemmetyinen@joensuu.fi
  - suunnittelija Pasi Liimatta, pasi.liimatta@joensuu.fi
  - Joensuun yliopisto, Opetusteknologiakeskus, PL 111, 80101 JOENSUU
  - käyntiosoite: Joensuun Tiedepuisto, Länsikatu 15
  - <http://www.joensuu.fi/opetusteknologiakeskus>

<http://graduttaja.joensuu.fi/>

Graduttaja – Joensuun yliopiston opinnäytetyöportaali

- opiskelijapalautetta -

”Olen itse näitä gradua vaille opiskelijoita ja muutaman vuoden hiljaiselon jälkeen olen päättänyt saattaa opinnot loppuun. Yritän hoitaa tämän urakan täältä 500 kilsan päästä Helsingistä ja sen tähden netillä on tärkeä osuus, tämän urakan onnistumisessa. Ohjaus tapahtuu lähes ainoastaan sähköpostin avulla ja vertaistukea eli kohtalotovereita ei enää lähipiiristä löydy. Sen tähden keskustelupalsta olisi minulle erittäin tärkeä osa tätä prosessia.”

”Jotenkin sitä yksinään puurtaessa miettii että onkohan omissa tekeleissä mitään mieltä, mutta sitten kun käy täällä niin tulee tunne että kyllähän minä sentään taidan edes jonkinlaista tutkimusta tehdä. :)”